

MÄRJAMAA
VALD

„Need, keda on kõige raskem
armastada, vajavad seda kõige
rohkem.“

/Sokrates/

Marge Viska , Märjamaa vald

Sotsiaalosakonna juhataja

Mart Martma , Märjamaa vald

Noorte heaolu spetsialist

05.12.2025

A large orange circle is positioned on the left side of the slide, partially cut off by the edge.

Märjamaa vald

Pindala: 1163,52 km²

Rahvastik: 7348 (seisuga 01.12.2025)

Valla keskus: Märjamaa alev

Elanikke alevis: 2390 (seisuga 01.10.2025)

Külad: 112

Märjamaa valla 2025. aasta eelarve
kogumahus 18 525 840 eurot,

sh sotsiaalne kaitse 2 189 636 eurot

A yellow dashed line is located in the bottom right corner of the slide, consisting of several short, curved segments.

Google
otsing: joodik

Sõnaveeb

- 1. <s> alkohoolsete jookide liigtarvitaja. Tuntud, vana, suur, parandamatu, paadunud, elukutseline joodik. Joodikust mehega on raske elada. Joodik räuskab, lallab, kakerdab ringi. Käed värisevad nagu joodikul. Joodikul on meri põlvini. Jumal kaitseb joodikut.
- ▷ Liitsõnad: sala | joodik, sopa | joodik, viina | joodik, õllejoodik.
- 2. <adj> alkohoolseid jooke liialt tarvitav. Joodik mees, naine.

EKI.ee

EESS- sõnastik

- JOODIK, PURJUS INIMENE.
- parm krooniline alkohoolik, tavaliselt jälgi välimusega. Sõna ise tähendab ju vastikut hammustavat putukat, aga joodiku tähenduses pärit vene keelest (barmatuhha), vt ka parmaat, parmott.
- jota alkoholiga liialdaja, tuttav joodikukene. Hääldatakse pehme t-ga.
- joodikas tüdrukud õrnalt purjus sõbra kohta.
- joomar samas meeldivas kõrgstiilis sõna nagu alkohoolik, seetõttu hinnatud kui pidulik eufemism.
- paat parmuks muutuv jota.
- parmaat eriti allakäinud parm, noormeeste meelest.
- õli väga jälk parm, poiste sõna seegi.
- alkoholilembeline, aurualune, hitler, jobi, jogane, jottar (soomelik), jätka < sm, kalber, kapten, karsklane, kilu, kombes mees, kõbla, kõri, kännerdis (soome mõju), kännuämblik, lakard, lendur, lennuk, luuletaja, naabrionu, napsivend, narkomaan, normis sell, odekamees, parmott, peedivend, pudel, pump, rihm, singapurlane, sininina, sõber, tinavile, tinutaja, tolgus, topsivend, tuules inimene, udune, uimur, valvekas, vindutaja, väsind mees, õline, õlu, ööbik.

Sünonüümsõnastik

JOODIK

- alkohoolik; joomahaige; joomakaru; joomar; joomamees; joomavend; viinamees; topsisõber; napsisõber; topsivend; napsitaja; napsiarmastaja; napsimees; napsivend; napsumeis; tipsutaja; tripsutaja; viinanina; napsivõtja; viinavõtja; viinavend; viinaviskaja; lakkekauss; trimpaja; sopajoodik; marujoodik; lakard; pudelipaikaja; vinditaja; rüüpaja; lakkekrants; purujoodik; joomahull; purjutaja; [jooma]kõri; joomakoer; joomakalts; kärakavõtja; kärakamees; pump; pumper
- viinaarmastaja; viinamaias; joomahimuline

JOOMARLUS

- alkoholism; joomahimu; joomahullus; joomahaigus; joomatõbi; joomapahe; liigjoomine; joodiklus; alkoholi kuritarvitamine

VikipeediA
Alkohoolik ehk
joodik on
alkoholismi
põdev isik.

- Alkoholitarvitamine on sage nii elus kui ka kunstis.

- Jan Steen „Wine is a Mocker“, 1663
(„Vein on pilkaja“)

Kes
kannatab/kannatavad
alkoholi liigtarvitamise
tõttu?

- Alkoholi liigtarvitaja ise – mõju vaimsele ja füüsilisele tervisele, tekivad probleemid peres, suhetes, majanduslikus toimetulekus, kriminaalne käitumine jne
- Tema lähedased – kaassõltuvus, LSV jne
- Sõbrad – sõprussuhete lagunemine, uued sama (sõltuvus) probleemiga sõbrad
- Töökaaslased – konfliktid töökohal
- Naabrid – konfliktid naabritega
- Ühiskond tervikuna

KOV kui esimene üks, kui on alkoholiprobleem

Alkoholisõltuvuse teema lastekaitse laual:

- Beebit ootav tulevane ema on sõltlane ning veel sündimata lapse kaitseks on vaja seada eestkoste
- Laps/lapsed tuleb eraldada perest vanema/vanemate alkoholisõltuvuse ning sellest tulenevate tagajärgede tõttu

VV Kohtumäärusest:

E-Tervise infosüsteemist on teda, et uuritaval diagnoositi väikelapseas fetaalne alkohoolne sündroom (kogum vaimsetest ja füüsilistest omapäradest, mis tulenevad rasedusaegsest alkoholi mõjust lootele).

- Lapsed ja noored alkoholisõltuvuses

KOV võimalused
kuulata
alkoholisõltlase ja
tema pere vajadusi
ja pakkuda tuge?

KOV kohustuslikud teenused

SHS - Kohaliku omavalitsuse üksuse sotsiaalteenused

1. Koduteenus
2. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus
3. Tugiisikuteenus
4. Täisealise isiku hooldus
5. Isikliku abistaja teenus
6. Varjupaigateenus
7. Turvakoduteenus
8. Sotsiaaltransporditeenus
9. Eluruumi tagamine
10. Võlanõustamisteenus
11. Suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenus
12. Asendushooldusteenus
13. Järelhooldusteenus

Täiendavad teenused

- Töömaja teenus
- Vaimse tervise teenused, sh erinevad teraapiad, k.a pereteraapia
- Rehabilitatsiooniprogrammid alkoholi- ja narkosõitlastele (Lootuse küla, Libertas Vaimse Tervise Keskus jt)
- Meditsiiniteenused – tasuliste teenuste puhul oleme aidanud ära tasuda vajamineva teenuse, nt ampulli paigaldamise, tasulise psühhiaatri vastuvõtu jms
- Sotsiaalnõustamine – jagame infot tervishoiusüsteemi (perearsti või pereõe vastuvõtt, eriarsti või eriõe vastuvõtt) ja sotsiaalsüsteemi pakutavatest teenustest

Alkoholitarvitamise häire nõustamist ja ravi pakuvad üle Eesti 13 keskust. <https://tervisekassa.ee/soltuvushaired>

- Peretöötajateenus

Toetused

- Toimetulekutoetus
Meenutame hea sõnaga
Aktiviseerimiskeskuste projekti
- Täiendavad sotsiaaltoetused

Muu abi

- Eestkoste seadmine ja eestkoste teostamine

Eriti on keeruline abi korraldada ja anda kaksikdiagnoosidega abivajajatele.

Kaksikdiagnoosid – psüühika- ja sõltuvushäire koosinemine.

Tõsiste psüühikahäirete ja uimastitarvitamise häirete koosinemine on sage, raskendab kummagi häire kulgu ning suurendab tagasilanguste tõenäosust. Seetõttu on oluline pöörata probleemide koosmõjust tulenevatele komplekssetele vajadustele tähelepanu terviklikult ja erinevate spetsialistide tihedas koostöös.

- Vältimatu sotsiaalabi

Seotud projektid

- Kodud tuleohutuks

Elude päästmine – sõltlane ise ja naabrid

Seotud projektid

- Mittesüttivad voodipesud

Olulised koostööpartnerid

- Politsei
- Päästeamet
- Meditsiinisüsteem – kiirabi, EMO, perearstid, haiglad
- SKA
- Rehabilitatsiooniasutused
- Sotsiaalhoole Ühing
- Töömaja
- jt

KOV kui viimane uks, kui on alkoholiprobleem

E-mail:

Tere Marge palun.

Sinu abi sest ma enam ei jõua.

Lopsakas alkoholism = järkjärguline legaalne enesetapp

- Isikuvabadus valida oma elustiil
- Piiritu vabaduse ihalus
- SHS

§ 12. Isiku tahte arvestamine

(1) Sotsiaalteenuste osutamisel, sotsiaaltoetuste ja muu abi andmisel arvestatakse isiku tahet, välja arvatud käesoleva seaduse §-des 105, 106 ja 107 sätestatud juhtudel.

(2) Last puudutava küsimuse lahendamisel tuleb lähtuda lapse huvidest vastavalt lastekaitseseaduses sätestatule.

Tahtest olenematu ravi

Tahtest olenematu ravi on lubatud järgnevatel juhtudel:

- patsiendil on raske psüühikahäire, mis piirab tema võimet oma käitumisest aru saada või seda juhtida;
- haiglaravita jätmisel ohustab patsient psüühikahäire tõttu iseenda või teiste elu, tervist või julgeolekut;
- muu psühhiaatriline abi ei ole küllaldane.

Kinnisesse asutusse paigutamine

- Sotsiaalhoolekande seaduse § 105 üheaegselt esinevad asjaolud:
- isikul on raske psüühikahäire, mis piirab tema võimet oma käitumisest aru saada või seda juhtida;
- isik on endale või teistele ohtlik, kui ta jäetakse paigutamata hoolekandeasutusse ööpäevaringset erihooldusteenust saama ja
- varasemate abinõude rakendamine ei ole osutunud küllaldaseks või muude abinõude kasutamine ei ole võimalik.

Nakkushaige nõusolekuta ravimine

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 4 esinevad asjaolud:

- Eriti ohtlike nakkushaiguste leviku tõkestamiseks võib nakkushaige nõusolekuta kohaldada talle haiglaravi, kui nakkushaige on teistele ohtlik ja ta on keeldunud ravist või rikkunud ravirežiimi.

KOV korraldatud matused

Inimene oma elustiili ja iseloomuga on kõik lähedased endast eemale tõuganud. Tema viimase teekonna korraldavad talle sotsiaaltöötajad.

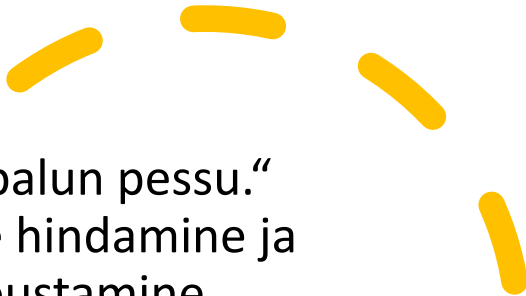
Sotsiaal- ja lastekaitsetöötajate esimesed pähe tulevad mõtted, kui nende „otsingumootoris“ sisestada sõna: alkohoolik:

Jumal küll. Pissihais. Tervishoid ja meie sotsiaalsüsteem vuntsisid ta üles ja nüüd on jälle sama seis. Kriminaalne taust. Võlad. „Ma ainult maitсен, ma ei joo.“ „Ma ainult eile võtsin. Sünnipäev ju...“. Toimiv alkohoolik? Põhjas? Võrgustik? Lapsed? Tema ei võta vastutust. Purjus peaga vastuvõtule ei tulla. Reeglid paika. Talle sobib ta praegune olukord. Ei näe väljapääsu. Kas on probleem ja kelle jaoks? Lõhn. Pupsik. Temaga pole ju midagi teha. Pooltõed. Nad ise ei räägi asjadest nagu need on. Kodukülastus. Kirbud? Täid? Meilt oodatakse: „Tehke ta korda!“. Miks te ei tee midagi. Mis te temaga tegite?

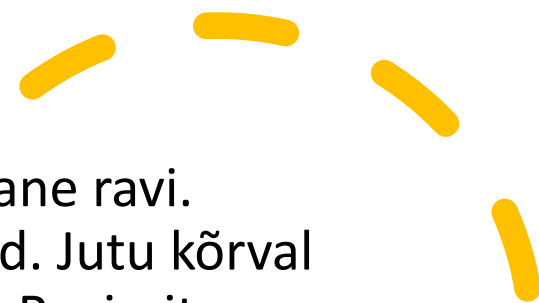
Mõtted ja tegevused, mis järgnevad ...

Kuulan ja samal ajal mõtlen: „Mine palun pessu.“
Olukorra kaardistamine, abivajaduse hindamine ja lahendusvariantide otsimine ning nõustamine.
Milles ja millist abi vajab? Millist abi on valmis vastu võtma? Riskikäitumine. Koostööpartneritega suhtlemine. Alkohol + muu psh.diagnoos? Eelinfo hankimine. Võrgustiku kohtumine. Motiveerimine. Terviseprobleemide kaardistamine! Kordamine, kordamine=katkine plaat. Kas endal on päriselt soov muutuda? Mis on tema enda motivatsioon ja võimekus? Millised on tema enda ressursid? Surnuks pesemine. Joodiku lemmikloomad ja nende abistamine.

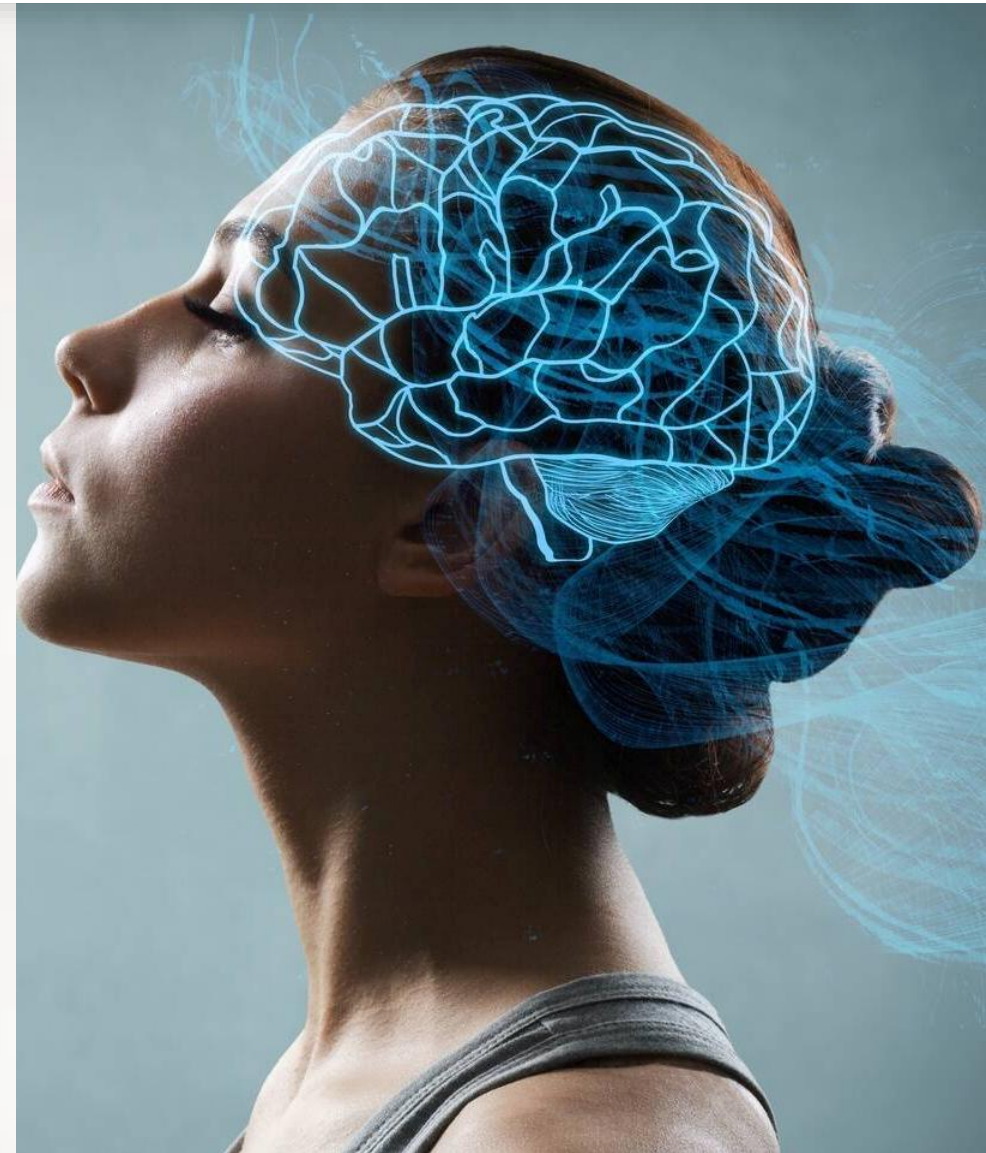

Millega saan aidata?

Vabatahtlik ravi versus tahtevastane ravi.
Töömaja – aktiveerimiskeskused. Jutu kõrval
peab käima tegevus! Usu teema. Ravimite
tarvitamine osades rehabilitatsioonikeskustes
(probleem, et psühhiaatrilise
mitmikdiagnoosiga kliendid ei tohi keskuses
tarvitada psühhiaatrilisi ravimeid). Keskkonna
vahetus. AA. Rehabilitatsiooniteenused. Kaja
Heinsaar (tubakast ja alkoholist loobumise
nõustamine). Vaimse tervise õde.

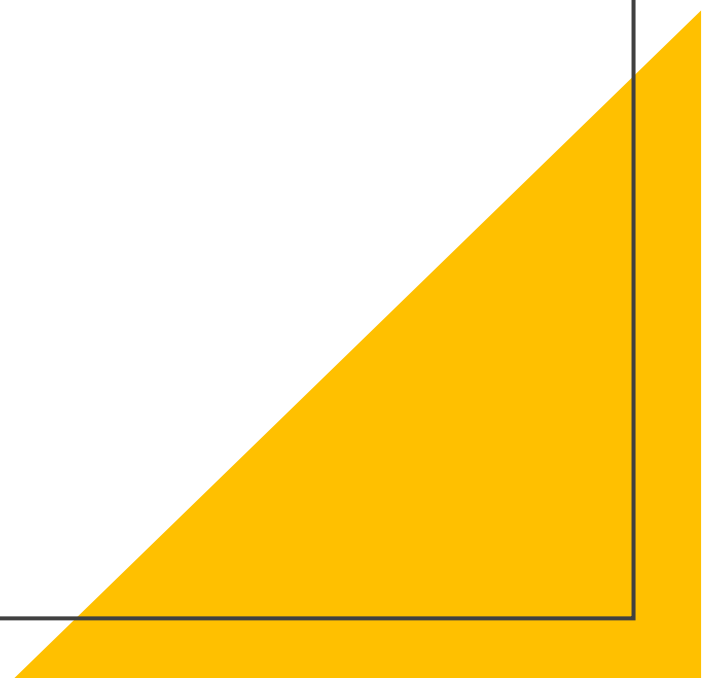
Sotsiaal- ja lastekaitsetöötaja üks olulisemaid
tööriistasid on ta ise

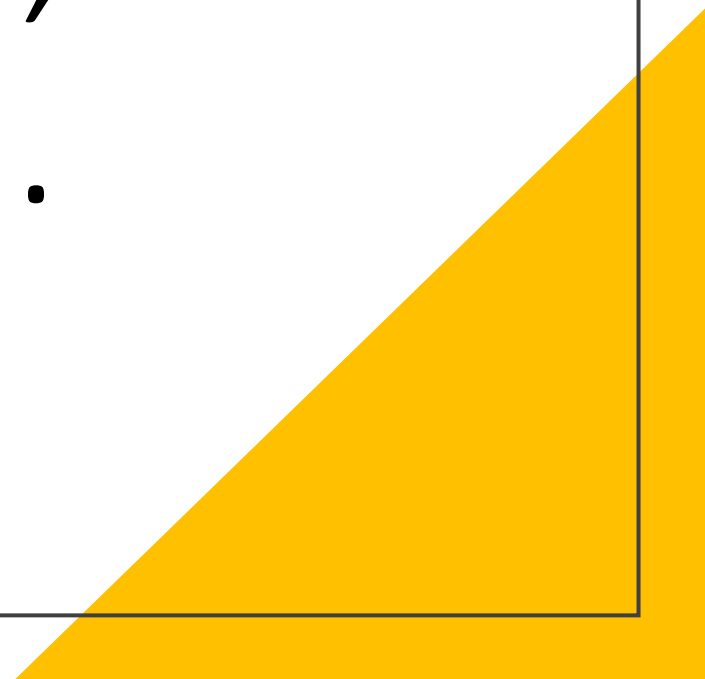
Kuidas sotsiaal- ja lastekaitsetöötaja hoiab ennast ise?

Filtreerin töökaaslastega. Pesen ennast puhtaks. Ei võta südamesse – pole isiklik asi. Arvestan selle sihtrühma iseärasustega. Sotsiaaltöötaja kui sõnumitooja – Ärge tapke sõnumitoojat! Hobid. Supervisioonid. Kovisioonid. „Tööriistakast“ vajab täiendamist. Ütlen endale, et kõigest elus ei peagi aru saama, inimestele meeldivad väga, väga erinevad asjad.

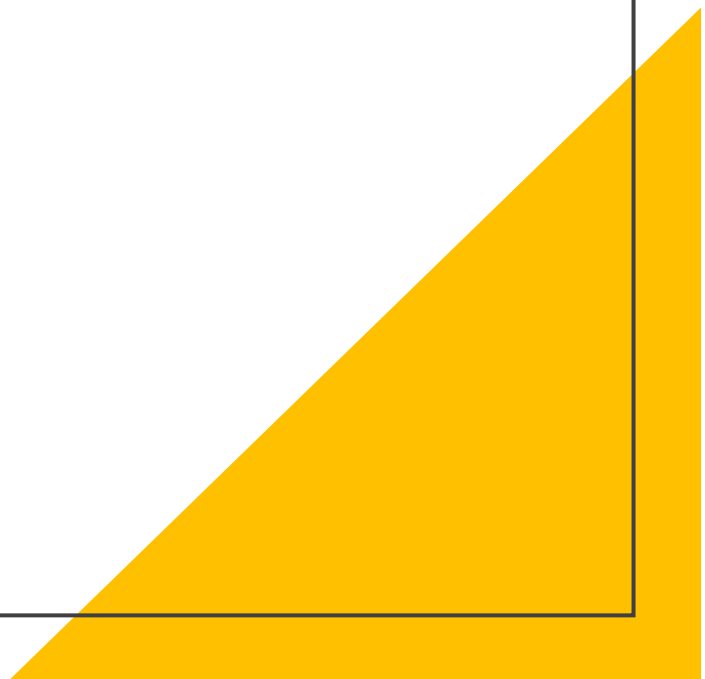
Kui meeskonnal on omavahel
usaldus, siis see aitab luua
usalduslikke suhteid ka
klientidega.

Kui klientidega on
usalduslikud suhted, siis
on imed võimalikud.

Me kõik tahame, et meid
armastatakse ja aktsepteeritakse just
sellisena nagu me oleme.

Tänan!

